Secundum genus curatiõis eſt ĩcarnatio ⁊ reparatio eius qđ iam per putrefactionẽ deperditũ eſt. ⁊ hoc qdẽ pficitur cũ reb⁹ mediocris exiccatõis abſqꝫ moꝛdicatione vehemẽti ⁊ ſunt ea ꝓpe quoꝝ in cõſolidatione vulneruꝫ nõ antiquoꝛum rememoꝛati ſumus.

Tertium gen⁹ curatõis eſt exiccatio ⁊ ꝯſolidatio vlceris cũ rebus exiccatiuis: ⁊ ꝯſolidatiuis ĩ qb⁹ ſit pmixtio aliquoꝝ acuitatẽ habẽtiũ. ſic̃ myrra: aloes: thus ⁊ ſilia. quorũ pceſſit rememoꝛatio: qb⁹ admiſceant̃ aliq̃ q̃ ſunt ſicut colcotar: flos eris: ⁊ ſimilia: ⁊ nos tradem⁹ cõpoſitiões ſolemnes quantũ pertinet ad hanc partem.

Filius Zacharie araſi. Cõfectio medicamĩs ad vlcera q̃ fiunt in aure: ⁊ ẽ exptũ. ℞. ſarcocolle ſanguis draconis. olibani: ſpume maris: myrre: baurach: boli armeni: ſcoꝛie ferri: floꝛis eris: aloes: colcothar. añ. ptes eq̃les. Terãt̃ cõ tritõe ſubtili ⁊ ex media pte eius fiat ſief ⁊ diſtilla ex eis ĩ aurẽ cũ aq̃ mell' aut mellicrato: aut oximelle: ⁊ ex alia medietate ĩuoluto licinio ĩ melle: ⁊ ĩ medicamĩe mitte ĩ aure lota ꝑus ex aceto ⁊ aq̃ ⁊ exiccata cũ bombice: aut lana.

Joãnes Serapiõis. Unguẽtũ egyptiacũ ꝯferẽs ad vlcera ſoꝛdida: ⁊ putrida: ⁊ fetida: ſiue ĩ aure. ſiue vbicunqꝫ ſint p coꝛpus: ⁊ ad fiſtulas: ⁊ ad vlcera maligna: q̃ ſũt ĩ locis abſconſis ⁊ ĩtricatis ⁊ ĩdigẽt abſterſiõe. ℞. mell' diſpumati. ℥. iiij. aceti boni. ℥. iij. ꝗniar. ℥. i. cõfice igne leui vſqꝫ dũ mell' hẽat ſpiſſitudinẽ: eſt. n. abſterſiuuꝫ ſublime.

Idem. Modus ꝯfectõis ſcoꝛie ferri c⁹ iuuamentũ eſt ſublime ad vlcera q̃ fiũt ĩ aure. Accipe ex ſcoꝛia ferri: ⁊ laua eã cũ aceto foꝛti poſtq̃ꝫ triueris eã vehemẽter. Deĩde exiccet̃ ſup latere calido: deĩde fiat ſil'r vſqꝫ ſepties: deĩn terat̃ vſqꝫ dũ fiat ſicut puluis ſubtil': ⁊ decoquat̃ in aceto decoctõe vehemẽti vſqꝫ dũ hẽat ſpiſſitudinẽ mell': ⁊ diſtillet̃ ex eo in aure: aut ĩtromittatur cum licinio.

De vermibus in aure.

Ermes in aure ĩdigẽt medicamĩe necante eos in ꝑmis. Deĩde ĩgenio educẽdi eos ne ꝓpter remanentiã eoꝝ accidãt putrefactões: ⁊ vlcera. Et primũ qdem pficit̃ cũ medicis qbus eſt ꝓꝑetas ſup hoc: ſic̃ amaris ꝓpe: ⁊ acutis: ⁊ acetoſis: ⁊ q̃nqꝫ ĩgeniat̃: ⁊ dant̃ medicine q̃ ſũt venenũ eis cũ pmixtõe dulcedis vt auidi⁹ recipiant. Res ãt qb⁹ eſt ꝓꝑetas necãdi eos: ſunt ſic̃ abſinthiũ ꝓpe: ⁊ taraſacon: ⁊ cẽtaurea: qđcũqꝫ eoꝝ coctũ cũ vino ⁊ diſtillatũ. Et calamitũ eſt foꝛti⁹ his. necat. n. vermes: ⁊ doloꝛẽ ſedat: ⁊ ꝓpe ſuccus ei⁹: ⁊ ſil'r ſucc⁹ capparis. Ellebori albi diſtillatio facta cũ vĩo expta ẽ. Et ſil'r ſcamonee diſſolute ĩ aceto: ⁊ aloes cũ vino ⁊ ſucco capparis: aut calamenti. Ualet ẽt cucumeris agreſtis ſucc⁹ cũ radice eius ⁊ ſuccus folioꝝ pſici cũ aceto: ⁊ ſucc⁹ radicũ moꝛi. Ex bonis miſcibilib⁹ cũ eis ſunt fella: aut euforbiũ. Et oleãdro ĩeſt ꝓꝑetas mirabil'. Et dixit Halienus. Si cetera nõ ꝯferant ſulphur viuũ ⁊ calx viua terant̃: ⁊ ex eis cũ melle fiãt trociſci: ⁊ diſtillet̃ ex eis ĩ aurẽ cũ aceto. Et alkitran diſtillatus in aurẽ eſt ex eis q̃ vltimo necãt eos. Et ſil'r ſuccus cucumeris aſinini: aut calamenti cuꝫ ſcamonea: aut ſinapis ſemen cum ſucco iuſquiami.

Scđa res pficit̃ cũ ĩgẽiatõe educẽdi eos: ⁊ ꝓꝑe vt diſtilletur in aurẽ hoꝛa poſt hoꝛã oleũ tepidum. Deĩde ſternutet cũ ꝯdiſi: ⁊ retineat os: ⁊ nares: vt ſpũs ferant̃ ad aures cum ĩpetu. Et q̃nqꝫ rõnabil'r applicat̃ vẽtoſa ĩ aure. Si ãt ꝟmes putruerit ĩ aure: ĩpleat̃ auris vna vice p⁹ aliã vino: ⁊ oleo tepidis: ⁊ radio ĩmiſſo ĩ ea cũ bombice: aut lana abſtergat̃: ⁊ lauet̃ vſqꝫ dũ totum excludat̃ coꝛruptum.

Hamec. Medicamẽ cõferens vermibus in aure: ⁊ doloꝛibus eoꝝ. Accipe olei de pſicis: olei de criſſomilis: olei de amigdalis amaris: aut ſucci folioꝝ radicis: ⁊ ſucci apij añ. ptes. ij. Bulliant lento igne vſqꝫ ad ꝯſumptionẽ ſuccorum. Et diſtilla ex eo in aurem mane ⁊ ſero.

De ingreſſione aque in aurem.

Ura hui⁹ egritudis fit ſm vnũ triuꝫ modoꝝ: aut cũ ĩgeniatõe: quã ſeqtur euacuatio: aut attractio: aut reſolõ. Prima qdẽ pficit̃ cuꝫ tuſſi: ⁊ ſternutatõe cõpꝛehendẽdo os ⁊ nares: aut effundat̃ in aurẽ aqua vſqꝫ dũ repleat̃. Deinde ĩuerſet̃ cũ velocitate: ⁊ excludat̃ aq̃ tota: ⁊ ĩmittat̃ radius ſubtilis aure exiſtẽte ĩuerſa: ⁊ cõ moueat caput ſuum frequenter: ⁊ deſcendat per gradus velociter. aut tuſſiat: ⁊ ſternutet. Hec enim faciunt egreſſionem aque facilem.

Scđa res pficit̃ cum ſuctiõib⁹ ⁊ medicis q̃ attrahunt aquã efficaciter: ſic̃ ſpõgia marina ĩmiſſa ĩ aurẽ ligata cũ filo: vt facilius fiat ei⁹ attractio: aut lana q̃ ĩuenit̃ in conchis marinis: aut fruſtũ medulle ſambuci. Et ex ĩſtrumẽtis eſt cãnelus q ĩtromittat̃ ĩ aurẽ ⁊ fiat ſuctio p ipm: ⁊ qñ qꝫ pmittit̃ in aurẽ extremitas cãnclaris: ⁊ ꝓpe ĩſtrumẽti qđ attrahit qñ ſubito relinqtur ei vacuũ. ⁊ ẽ modus attrahendi vehemẽs. q̃re attrahit̃ aqua foꝛtiter.

Tertia pficit̃ cũ ĩgeniatõe: q̃ fit aq̃ reſolutio cũ facilitate: ⁊ eſt vt accipiat̃ cãnelus aneti: ⁊ ĩuoluat̃ ſup vna extremitatũ eius cotũ ſic̃ vſqꝫ ad tertiaꝫ ipſi⁹. Et alia extremitas mittat̃ in aurẽ: ⁊ circũdet̃ ei aliqd ex coto: vt ſigillet̃ in foꝛamĩe auris: deĩde accẽdat̃ ſup extremitatẽ que eſt extra ignis. Et dixerũt aliq ꝙ ꝑus fuerit ſubmerſa ĩ oleo. reſoluit̃. n. aq̃ cũ opatõe hac vice poſt vicẽ. extracta ãt aq̃ diſtillet̃ ĩ aurẽ oleũ roſatũ tepidũ ĩſtillatõe p⁹ ĩſtillatõeꝫ.

Sũma. vij. de egritudib⁹ nariũ. ⁊ ꝑmo d̃ fetoꝛe nariũ.

Fetoꝛ narium ſi fuerit

ꝓpter vulnera in narib⁹: aut ꝓpter emoꝛoidas natas in ipſis dicem⁹ curã. Si ãt fuerit ꝓpter humoꝝ putrefactõeꝫ in circuitu nariũ: aut ſuſpẽſoꝝ: aut adherẽtiũ ĩ partib⁹ colatoꝛij: aut ĩ. parte mamillari aut ĩ vẽtriculis cerebꝛi: tũc cura ei⁹ eſt tres res. Prima ẽ mũdificatio capitis pluries iterata cũ medicinis: quarũ foꝛma ẽ apud te: ⁊ iam ſcis eas. Et hoc fiat poſt regimen bonuꝫ in ſex generib⁹ reꝝ: ſicut etiam ſcis.

Scđa eſt ĩtẽtio circa partẽ vt abſtergat̃: ⁊ mũdificet̃ qđ de coꝛruptione ĩheret in partib⁹ alchaiaſin. ⁊ hoc qdẽ pficietur cum medicinis qbus ineſt pꝛopꝛietas hoc facere: ⁊ ex eis eſt vinũ bonũ odoꝛiferum de quo fiat collutio poſt collutionẽ: ꝑmo ſimplici: deinde cuꝫ vino decoctiõis eoꝝ: que ſunt ſic̃ myrra: ciperus: roſe: calamus aromatic⁹. xiloaloes: ⁊ ſilia. Deinde ĩſuffletur in nares calamus aromaticus: ſpica: ciperus: roſa: myrti folia: ⁊ ſimilia ſingulariter aut cõiunctim cum modico: ſal' gemme. ⁊ ſimil'r confert puluis calamẽti mõtani ĩſufflatus: aut xilobalſamĩ: ⁊ foꝛtius eis eſt elleboꝛus albus.

Jnqt Halien⁹. Urina aſinoꝝ eſt ex melioꝛib⁹ lauacris ⁊ ĩfuſiõibus ad fetoꝛem nariũ ⁊ cõferunt ĩmiſſiões tentarum: ⁊ ꝓpꝛie ex eiſdẽ ex qbus fiunt ĩſufflatões: quoꝝ nominatio preceſſit: ⁊ ꝓpꝛie confecte cum melle aut cuꝫ vino odoꝛifero. Et ex rebus mirabilibus ad hoc eſt tenta facta ex puluere yere pigre. ʒ. iiij. calami aromatici: myrre: gariofiloꝛum añ. ʒ. ij. ſpice: folij: floꝛuꝫ ſqnãti: darſeſaban añ. ʒ. ij. ⁊. ß. ⁊ fac tentas cum vino bono.

Jnquit Diaſcoꝛides. Darſeſaban ſm oẽm modũ adminiſtratõis ei⁹ ẽ ad hoc medicamen expertuꝫ.

Tertia res perficitur cum eo qđ facit diuerſioneꝫ materie ab emunctoꝛijs: ⁊ partibus narium: ſicut ꝓpꝛie cauterium factum in ꝗbendeq: cuius foꝛmam narrauimus in capitulo de catarro: ⁊ in curis oculoꝛum. Fit etiã fetoꝛ narium ex vapoꝛe eleuato a ſtomacho: ⁊ alia parte: ⁊ cura eius eſt ſicut preceſſit poſt coꝛrectionem ſtomachi: aut alterius partis.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-193437-p0190-7
DFG

¶ Sabor. Confectio medicamīs auferens fetorē nariū: ꝛ faciens ex eis īſpirare bonū odorem. Recipe xilo aloes crudi: gariofiloꝝ: roſarꝝ añ. ℥. ij. ſpice ſuch: añ. ℥. i. cōfice cū vīo bono ātiquo: ꝛ aromatiça cū muſci dauich. ij. fac pillulas in modū ciceris: ꝛ diſſoluat̄ vna ex eis in oleo nardino: aut aqua roſacea ꝛ diſtillet̄ in nares poſtq̄ laueris eas cum vino decoctionis ſpice ꝛ roſarum.

¶ Mahemet araſi. Modus cōfectōis ad fetorē narium expertus. Accipe alumīs: myrre: calamēti: gallie añ. Tere ꝛ exuffla ex eo in nares: poſtq̄ laueris eas cū vīo antiquo odorifero multis vicibus. Deinde licinium in eodem medicamine intinctum ponatur.

¶ Idem. Aliō. Accipe calami aromatici. ℥. i. myrre gallie añ. ʒ. v. muſci dauich. v. Fac ſicut prius.

¶ Idem. Cōfectio decoctōis q̄ lauande ſunt nares multis vicibus: abſcindit fetorē nariū. Recipe ſpice: gallie gariofil. añ. partes eq̄les. Coquant̄ ī vino aromatico: ꝛ ſugāt̄ narib⁹ ꝛ lauent̄ nares: ꝛ liciniū īfuſū ī eo mittatur.

¶ De fluxu ſanguinis narium.

q Uando eſt creticꝰ eſt expectandū ſup eo niſi exuberet exuberatōe ſup qua formidat̄ de caſu vīutis. Et tunc ſuccurrendū ē: ſic dicemus poſt. Et fit q̄nq̄ fluxus ſanguis ex narib⁹ ſuccedēs ſode: ſedās ſodaꝫ ꝑpꝛie pulſatiuā: ꝛ qeſcēdū ē in eo: niſi ſupfluat. Et tūc ſuccurrendū ē ei: ſicut dicet̄ poſt. Et fit q̄nq̄ ꝓpter fracturā arteriaꝝ cerebri: ꝛ raro recipit curā. Uex ei ſuccurrem⁹. ſicut dicet̄ poſt. Et q̄nq̄ accidit ꝓpter ebulitionē factā in ſanguie cū cōitate totius corporis: aut cum cōitate epatis tm̄: q̄ñ ꝑꝑ ſupercalefactionē ei⁹ cadit ebullitio ī ſāguineꝫ: ꝛ ītentio in curatōe eius eſt duplex. vlis. ſ. ꝛ particularis. Ulis q̄dem fit trib⁹ modis. Primus mod⁹ eſt cū eo qd̄ alterat malā cōplexionē: ꝛ aufert acuitatē ſanguis ſic ꝑpꝛie cibi: ꝛ potus frigidi: ꝛ cōgelātes: ꝛ īfuſiōes: ꝛ balnea in aq̄s frigidis: ꝛ ſeſſiōes in eis: ꝛ emplaſtratōes ſuper epar: ex rebus vere infrigidatōis: ꝛ acetū in hoc ē mirabile: ꝛ ꝑpꝛie emplaſtratōes pānoꝝ īfuſoꝝ in aceto īfrigidato ī niue: ꝛ poſite ſuper epar: ꝛ ſumē: ꝛ extrema: ꝛ ſuper teſticulos vtēdo permutatiōe: poſt permutationē: ꝛ cautela ſuper hoc adbibita: ne vltima ſequatur infrigidatio.

¶ Scd̄s modus eſt: vt fiat diuerſio ſanguis ad diuerſuꝫ: vel oppoſitū: ꝛ hoc q̄dem ꝑficit̄ cū flobotomia ſubtili ex latere oppoſito in ꝑncipio: deīde ex eodē fiat. Et q̄nq̄ opꝫ ducere ad vltimā fere euonem: ꝛ ventoſationē ſup epar: ſi eſt ex nare dextra: aut ſup ſpleneꝫ ſi eſt ex nare ſiniſtra: aut ſup vtranq̄: ꝛ ſup ſumen: ſi ē ex vtraq̄. Et ꝯferūt etiā vētoſatōes ſup crura: ꝛ ſup calcanea ex ꝑte domeſtica: q̄ ſi nō cōferūt admiſtrent̄ vētoſe ſup ceruicē: ꝛ ſup ſpatulas cū ſcarificatōe tenui. Ad hoc ꝯferūt ligature: ꝛ cōpꝛeſſiones doloroſe facte in extremitatib⁹ ꝛ in teſticul' viroruꝫ: ꝛ mamillis mulieꝝ. Adiudicam⁹ p̄terea ſm̄ ſapientiā: vt ſi acuitas ꝛ iſlāmatio vincant ī ſanguie ſupra multitudinē: modus p̄mus ꝓponat̄ ſcd̄o. Si aūt multitudo vincat: aut multitudo ſimul ꝛ acuitas vincāt ī ſanguīe modi ſecūdi ſapientia preponenda eſt.

¶ Tertius modus ē vt acq̄rat̄ coartatio in vȷs: ꝛ ductibus. Et hoc q̄dē ꝑficit̄ cū linimētis ſup frontē ꝛ tēpora ex reb⁹ īfrigidatiuis: ꝛ cōglutinatiuis: ꝛ ſtipticis: ꝛ ſi oꝫ ſtupefacientibus ex his que dicemus.

¶ Particularis aūt ītentio ꝑficit̄ cū ſollicitudīe adminiſtratōis reꝝ ꝑ iſtillationē ꝛ inſufflationē: ꝛ īmiſſiones tentaꝝ fluxū ſanguis ꝯſtringētiū. Medicine q̄dem faciētes hoc alie ſunt ꝯglutinatiue: ſicut puluis molendini ꝑpꝛie: et farina: et tela aranee: ꝛ propꝛie que eſt in molendino: aut que eſt vicina furno: ꝛ albumen oui: ꝛ ſpongia marina cuꝫ alkitran cōbuſta: ꝛ fum⁹ picis: ꝛ thus: ꝛ fum⁹ thuris: et ſtercus aſininū: ꝛ carta cōbuſta: ꝛ pili leporis: ꝛ coagulum eius: ꝛ succ⁹ alfatar: ꝛ gipſum: ꝛ gūmi aſſum: ꝛ dragagāti ℥ cōbuſtū. ¶ Alia ſunt vehemētis ſtipticitatis: ſic roſa: ꝛ ſemen ei⁹. ꝛ galle: ꝛ balauſtie: ꝛ heiſiſtidos: ꝛ kacula: ꝛ ſucc⁹ albeſandal. ꝛ ſucc⁹ albelach: ꝛ ſuccus palme: ꝛ abon corticis: ꝛ flores granatoꝝ: ꝛ bolus: ꝛ terra ſigillata: ꝛ alumē: ꝛ camphora ꝑpꝛe emathites: ꝛ gūmi aſſum: ꝛ myrra: ꝛ karabe: ꝛ ſanguis draconū: ꝛ antimoniū: ꝛ ſuccus folioꝝ ſalicis ꝛ ſuccus folioꝝ vitis: ꝛ ſilia. Alia ſūt vehementis īfrigidatōis cōgelantia ſanguinē. ſic cāphora ꝑpꝛe: ꝛ cortex mādragore: ꝛ ſuccus ei⁹: iuſq̄am⁹: papauer: lactuca: ꝛ ſucci eaꝝ: et opiuꝫ: ꝛ ſilia. ¶ Et alia ſunt: q̄ ſūt cauteriçatia. ſic calx colcothar: calcāthū: es vſtum: arſenicū: flos eris: ꝛ ſilia. ¶ Et alia ſunt: q̄ operant̄ illud a ꝓpꝛietate: ſic frequētatio comeſtionis cerebroꝝ gallinaꝝ: ꝛ ſtercus aſini īſufflatū: ꝛ ſucc⁹ albedarogi iſtillatus: ꝛ ſucc⁹ porri: ꝛ ſuccus portulace ꝛ ſimilia. ¶ Uex ꝯglutiatiue ꝛ ſigillatiue: ꝛ ſtiptice ſūt meliores eis: ꝛ fit per eas curatio vera. Cōgelatiue vero ſtupefacientes: ꝛ cauteriçatiue ſuſpecte ſunt. Hec. n. aliquando moribunde ſunt cōgelando ſpūs: ꝛ extinguendo calorem vite. Alie vero licet reſtringētes magnificant tñ vulnera. Et poſt caſus cruſtelle vehemētior flux⁹ redditur q̄ fuerat p̄us. Uerificatores vero: q̄ operant̄ ſm̄ ſapientiaꝫ: aggregāt ex diuerſis diuerſaꝝ itentionū ꝛ ꝑficiūt ex eis vnū v̄tutē hn̄s ſigillatiuā: ꝛ carens ſuſpitōe ex his q̄ timent̄: ſic trademus poſt. Et oꝫ medicamia q̄ mitti opꝫ in naſum vt terant̄ vltima ꝯtritōe: ſic alcohol. Deīde poſt īiectionem eaꝝ in naſū ſtrigat̄ ſup eas vehemēter vſq̄ dū īpꝛimāt: ꝛ ſigillēt ſuper apertionē vene īpꝛeſſione bona.

¶ Emplaſtrū: quo vtendū eſt ſup frontē ꝛ tēpora: ꝛ linit̄ ſup ea ꝛ ſedat ſāguis fluxū. Accipe boli armeni: gypſi puri ſucci barbe ircine añ. ꝑtes eq̄les. Terant̄ ꝯtritōe vltima: deīde ꝯtere cū aceto forti in vaſe lapideo ita: q̄ elaboret̄ multū in ei⁹ ꝯtritōe vſq̄ duꝫ fiat: ſic mel hn̄s mediocritatem, iter tenue: ꝛ ſpiſſū: ꝛ liniat̄ ī fronte: ꝛ tꝑib⁹: ꝛ ſtringat̄ ſup eis cū pila fcā ex ſtupis: ꝛ ligatura ſtrigēte. ē. n. exꝑtū. Et q̄nq̄ apud neceſſitatē addit̄ opij circiter ꝑs. v.

¶ Infuſio aq̄ veri frigoris ſup caput ꝛ cōſtrictio fcā ī tēporib⁹ ex pila īfuſa in aq̄ hm̄ōi ſtrigit ſanguis fluxū: ꝛ ſilr̄ in aceto īfrigidato ī niue: aut ſucco folioꝝ ſalicū: ꝛ mēte: ꝛ folioꝝ vitis ſilr̄ īfrigidatis ī niue: ꝛ q̄nq̄ cōmiſcent̄ cū his aliqua ex ſtupefacientibus ſic neceſſitas cogit.

¶ Damec. Emplaſtrū bonum nobile ad fluxū ſanguinis ex narib⁹: ꝛ eſt exꝑtū ꝛ forte. q̄re oꝫ ſup eo cautelā adhiberi. ℞. camphore: opij: ſucci: alchaſel. añ. partem. i. farine ordei partes. ij. confice cum ſucco albelach: vel cū ſucco vue lupine: vel cum aqua roſata: ꝛ line ſup frontem ex eo: ꝛ tēpora: ꝛ pone cum licinio ex eo in naſum.

¶ Idem. Medicamen abſcindēs fluxum ſanguis ex naribus. Accipe papiri cōbuſte: corticum ouoꝝ cōbuſtoruꝫ: akatie: corticum granatoꝝ añ. Miſce cū eis parū īfuſiōis aque ſalis: ꝛ cū licinio naribus immitte.

¶ Idem. aliud valens ad fluxuꝫ ſanguinis ex ruptura arteriaruꝫ. ℞. olibani: aloes añ. Tere: ꝛ cōfice cū albumine oui: ꝛ fiat ſicut mel ꝛ vtere cum licinio.

¶ Medicamen ex inuentione noſtra. cito ſanans. Recipe camphore: ſanguinis draconis ana. ʒ. i. chachie: ſandali rubei fricati: colcothar: aluminis iameni: thuris: papiri cōbuſte. añ. ʒ. ij. Confice cuꝫ aqua ſalis: ꝛ fac trociſcos: ꝛ quādo oportet diſſolue cum encauſtro ſcriptorum. Deinde fac ſiccari: et combure ipſum: ꝛ cinerem eius naribus inſuffla: eſt enim expertum.

¶ Aliud ſimiliter ex inuentione noſtra. Accipe pannum lineum antiquum: ꝛ ſummerge ipſum in licinio diſſoluto in encauſtro ſcriptorum. ꝛ vtere cum licinio.

¶ Aliud ſilr̄ ex inuentione noſtra. Recipe pannum lineum antiquum: ꝛ ſummerge ipſum in licio diſſoluto ꝛ

in encauſtro ſcriptorum. Deinde fac exiccari et combu-
re ipſum: ꝛ cinerem eius naribus iſuffla: exptū bonū: ſi õs
voluerit: vel ſolū liciniū in pãno illine: ꝛ cõbure: ꝛ vtere.
¶ Gabriel. Aliud valens ſilr. Accipe ſcorie eris: ꝛ papiri
cõbuſte: ꝛ corticū ouorū cõbuſtoꝝ: chachie: corticū grana
torū. añ. cõfice cum albumine oui: ꝛ vtere.
¶ Diaſcorides. Stercus aſininū ſiccū ꝛ recẽs iſufflatuꝫ
in nares: ꝛ etiã odoratum ſtringit fluxū ſanguīs cū virtu-
te. Et dixerunt quidam ex poſterioribus: ꝙ ſi miſceatur
cum eo opij: ꝛ camphore circiter. añ. partis eius ſexta: eſt
medicamen vltimum.
¶ Iſaac. Accipe ſanguīs draconis ramic: papiri cõbuſte.
añ. partẽ vnã: ſemen portulace cõbuſtū: balauſtie. añ. par-
tem. ʒ. tere: ꝛ vtere cum canello: ꝛ accipe ex eo: ꝛ cõfice cū
ſucco coriandri humidi: ꝛ vtere cū licinio.
¶ Filius Zacharie araſi. Cõfectio medicamīs qđ ponit̃
ſuper frontẽ ꝛ tẽpora: ꝛ abſcīdit fluxū ſanguīs ex narib⁹.
℞. chachie: ſucci barbe hircine: olibani: aloes: gallie: ba-
lauſtie: gūmi aſſi: myrre: boli armeni: opij. añ. Fiãt troci-
ſci: ꝛ liniãtur ex eis ſuper frõteꝫ cū aceto: ꝛ liniunt̃ ſup pe-
ctinẽ: ꝛ renes: ꝛ ꝯferūt mictui ſanguīs: ꝛ fluxui mẽſtruoꝝ:
ꝛ peſſariçant̃ ẽt in vuluã: ꝛ cliſteriçant̃ in vẽtrem: ꝛ cõfe-
runt egritudini ſanguis ꝛ diſintherie ꝛ cõferūt fluxui ſan
guinis ex vulneribus vndecunqꝫ exierit.
¶ Ioãnes Serapiõis. Medicamen abſcindens fluxum
ſanguīs ex naribus: ꝛ abſciſſione forti. Recipe colcothar:
tele aranee: alumīs. añ. partes equales. cõfice cū albumīe
oui: ꝛ vtere cum licinio lineo: ꝛ liniat̃ ſuper frõtem ꝛ tem
pora ex bolo armeno: ſucco barbe hircine: farina lentis: ꝛ
balauſtie: ꝛ modico camphore: ꝛ opij: cum aceto.
¶ Ideꝫ. Accipe alumīs: terre ſigillate: gallaꝝ nõ perfora
tariꝫ aduſtaꝝ: ꝛ extinctaꝝ in aceto. ſucci heufiſtidos. añ.
partem. i. camphore: opij. añ. partis. i. tertiã. Inſufflet̃ ex
eis in naſum: ꝛ itingat̃ licinium in encauſtro in quo dupli
catū fuerit colcothar. Deide aſpergat̃ ſuper ipſum ex me
dicamine: ꝛ mittatur in nares.
¶ Alexander. Spõgiam marinam nouã. in alkitran itin
ge: ꝛ combure: ꝛ vtere cum licinio.
¶ Ioãnitius. Cõfectio medicamīs abſcindentis fluxum
ſanguīs ex naribus. Accipe balauſtie: ſanguis draconis: fu
mi thuris vel farine eius: aloes: colcothar: calcis viue: gal
larum aduſtarū extinctarū in aceto: alumīs iameni: gipſi:
pulueris molẽdini. añ. partes eq̃les: opij cãphore. añ. pteꝫ
. ʒ. Inſufflet̃ ex eo in narem: ꝛ vtere cum licinio.
¶ Aboali. Accipe ſucci barbe hircine kakie. añ. ʒ. ʒ. cam-
phore grana. ij. confice cum ſucco florum palme: ꝛ diſtil-
letur ex eo in naſum.
¶ Idem. Accipe papiri cõbuſte: corticū thuris: pulueris
molẽdini: aloes: colcothar. ex medietate coꝝ fiat tẽta cuꝫ
aq̃ albedarogi: vel albuīe oui: ꝛ ex alia fiat puluis: ꝛ vtere.

¶ De nocumentis odoratus.

n Ocumenta odoratus. ſunt diminutio ei⁹: aut priua-
tio: aut pmutatio: aut mendoſitas. Odorabile. n.
aut ſentit̃ debiliter: aut nullo mõ ſentit̃: aut ſenti
tur in cõtrariū eius qđ cõprehẽdit ratio: aut ſentit̃ ex odo
ribus odor: q nõ iuenit̃ in aliquo pſentiū. Et ꝯtingūt qdẽ
nocumenta hui⁹: qñqꝫ ppter caſum: aut pcuſſionẽ in vijs:
aut collatorio. Et accidit ex hoc: vt cadant nocumenta in
oſſa: ꝛ tortuoſitas ꝛ diſſolutio forme: ꝛ fortaſſis nõ recipit
curã. Et qñqꝫ ꝯtingit ab apoſtemate: aut vulnere putreſa
cto: aut cancroſo: aut a carne addita: ꝛ putrefacta. Et dice
mus curã eius poſt. Et accidit iterdum ppter malitiã cõ-
plexiõis in caiaſin: ꝛ nares iterius: ꝛ partib⁹ eius ſine ma-
teria: aut cū materia: aut vẽtoſitate oppilante caiaſin: aut
collatoriū aut duo emūctoria: q̃ ſunt ſic capita mamillaꝝ.
Et qđcunqꝫ hoꝝ fuerit natiuū aut cronicū vix curam hꝫ.

¶ Si ãt a malitia cõplexiõis ſine materia fuerit: cura ei⁹
eſt per ꝯtrariū admiſtrando embrocas in prora capitis: ꝛ
ſuctiones per nares: ꝛ odoramenta: ꝛ caputpurgia ex his
q̃ dicemus. Et ſi quidẽ fuerit calida ꝯferūt lauacra ex ro-
ſis: ꝛ coriãdro: ꝛ ſuctiões per nares ex oleo roſato ꝛ aq̃ ro-
ſata cū modico aceto ꝛ ſimilia. Et qñqꝫ miſcet̃ cū eis qđ ẽ
ſicut cãphora: ꝛ aqua decoctiõis mente hūide: aut ſicce cū
ciperis: ꝛ eſt iuuamẽti ſublimis ꝛ ſilr euaporatio aceti: eſt
enĩ vltima. ¶ Si aūt fuerit a malitia cõplexiõis frigide:
qđ eſt ſm plurimū ꝯferūt lauacra: ꝛ embroce ex eis q̃ ſũt
ſic ſpica: calamus aromaticus: calamẽtū: ſanſucus: ꝛ ſilia:
ꝛ inunctões ꝛ ſuctões q̃ fiunt narib⁹ ex oleo coſtino ꝛ ru-
taceo: ꝛ oleo de neriden cū eo: qđ eſt ſic caſtoreū: euforbiū
muſcus ꝛ ſilia. ¶ Si aūt malitia ꝯplexiõis fuerit cū mã:
aut vẽtoſitate groſſa oppilante: ĩtentio tunc in curatõe eſt
duplex. Vlis. ſ. ꝛ particularis. Et pma qdem pficit̃ cū eua
cuatõe mãe ꝛ iteratõe eius ſi oꝫ. Scđa perficit̃ cū embro
catõibus ꝛ lauacris: ꝛ iclinatione capitis ſuper vapore ca
momille: ſanſuci ſiſimbri: calamẽti: ſpice ꝛ ſimiliū. Deide
cū gargariſmatibus ex eis q mundificãt caput: ꝛ iam dixi
mus ea. Poſt hec cū caputpurgijs ꝛ ſuctionibus p nares
cū caſtoreo: ꝛ fellibus aialiuꝫ: ꝛ cõdiſi: ꝛ nigella: ꝛ reb⁹ odo
rabilibus ſic ſerapinū ppꝛie: ꝛ caſtoreū: ꝛ pipera: ꝛ muſc⁹:
ꝛ ſimilia: ꝛ ppꝛie mixta cū oleo nardino camomillino: ꝛ ſili
bus. Et aſſiduatio odoris rute eſt expta in hoc caplõ: ꝛ ſilr
caputpurgium ex ea: ꝛ caputpurgiū ex nigella trita cõtri-
tõe vltima: q̃ fuit ifuſa in aceto: ꝛ mixta cū oleo antiquo: ꝛ
fugat naribus vehemẽter. Eſt. n. mirabile. Et caputpur-
giū ex vrina cameli ꝛ elleboro aut pulpa collogntide: aut
euforbio eſt ſublime: ꝛ ſilr ipſa vrina per ſe: cuꝫ aūt caput-
purgia: ꝛ effuſiões generãt ardorem ꝛ cõbuſtionem ĩ nari
bus: tūc ſuccurratur cū oleo roſato ꝛ lauacris ex aqua ca-
lida ꝛ aq̃ furfuris: ꝛ oleo de cucurbitis: ꝛ ſimilibus.
¶ Mahemet araſi. Puluis bonus ad oppillatões nariū
ꝛ defectum olfatus. Recipe arthanite: cõdiſi: ſalis armo-
niaci. ana. Terant̃ ſicut alcohol: ꝛ ſufflet̃ur ex eo in nares
poſtqꝫ euaporaueris eas aceto calido.
¶ Idem. Aliud valens ſilr: ꝛ eſt bonum. Recipe nigelle:
fellis gruis: collogntide: ellebori albi. añ. Terant̃ ꝯtritõe
vltima. Deide funde ſuper ea cõterẽdo vrinã cameli ara
bici: deide facias exiccari: ꝛ teri. Et fiat ex eis ſief ꝛ cū olo
ſambacino: aut ſanſucino: diſtillet̃ in nares. eſt. n. exptum
bonū. Si ãt dolorẽ patiant̃: ſuccurrat̃ eis cuꝫ aq̃ calida: ꝛ
oleo de ſemine cucurbite: aut aq̃ furfuris.
¶ Idem. aliud ſublime. Accipe nigellã: poſtqꝫ ifuſa fue-
rit in aceto: ꝛ exiccata. Cõtere ſicut alcohol: deinde miſce
cum oleo veteri. Et modus vtendi eo eſt vt ipleat patiẽs
os ſuum aqua: ꝛ reclinet caput retro. Deinde inſtillent̃ ex
medicamīe alique gutte in nares: ꝛ fugat vehemẽter: do-
nec egrediat̃ humiditas plurima tenendo os apertum ſu
per vaporem aque calide: deinde lauet cū aqua calida: ꝛ
alijs: ꝛ faciat hoc tribus diebus: ꝛ tribus vicibus.

¶ De apoſtemate narium.

i Ntentio in curatione coꝝ eſt triplex. In pncipio
namqꝫ idigent medicamīe repellente materiam: ſi-
cut ppꝛie oleū roſatū: ꝛ oleum myrtinum cuꝫ aq̃
roſata: qđcunqꝫ eorum fuerit. Poſt hoc vtendum eſt: qđ
eſt ſicut oleum conquaſſatum cum aliqua ex mucillagini
bus: aut cum lacte mulſo recenti. Vltimo vero idiget me
dicamine maturatiuo. ſicut ppꝛie diaquilon diſſolutuꝫ in
oleo: aut mucillagines maturatiue diſſolute i olo. aut mu
cillago radicum lilij conquaſſata cum oleo: aut radix lilij
cocta in lacte: ꝛ trita cuꝫ adipe galline: aut porci: ꝛ adeps
galline cū oleo de amigdalis amaris confert in hac hora.
¶ Hamec. Medicamen conferẽs apoſtemati: ꝛ botho-
ſanguineis. Recipe farine ordei: roſarū. añ. partem vnaꝫ.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-193437-p0192-9
DFG

camphoꝛe partis.i.quartam.Tere ꝛ confice cū aq̄ roſata
vel ſucco granatoꝝ acetoſoꝝ.vnge itus ꝛ extra: ꝓbatū ē.
¶ Idem.Aliud ad apoſtemata ex ſanguine.Accipe ſucci
ſolatri.ꝛ ſucci acetoſoꝝ granatoꝝ:ꝛ aq̄ roſate partes equa/
les:olei roſati partes.ij.Conquaſſetur cuꝫ modico cāpho/
re:ꝛ vnge intus ꝛ extra.
¶ Idem.Aliud ad apata ex colera rubea.Recipe mucil
lagines pſilij:aut ſemia citonioꝝ:aut albumen oui:ꝛ con/
quaſſa cum oleo roſato:aut violato: ꝛ in frigida ea: ꝛ vte/
re:bonum ꝛ expertum.

¶ De vulneribus ꝛ vlceribus narium.

q Uedam ex eis ſunt māifeſta exterius: quedā oc/
culta iterius.Que aūt manifeſta ſunt:alia ſūt ſic/
ca:ſicut cruſte.alia hūida lenia.Et ṗma qdem cu/
rant̄ cū medicis mediocris exiccatōis:ſicut vnguento de
ceruſa ꝓprie:ꝛ vnguento trifarmacon:aut oleo roſato diſ
ſoluto cum maſtice ꝛ puluere roſato mixto: ꝛ ſimilibus.
¶ Si aūt fuerit vulnera humida curant̄ cū medicis mi/
noris exiccatōis ſic̄ oleo roſato:adipe galline:ꝛ cera ſimul
diſſolutis ꝛ ſilib⁹.¶ Conſuetudinaria aūt vulnera q̄ ſunt
ſicut cruſte bothoꝝ:ꝛ aſperitas rubei coloris roſaꝝ accidē
tes naſo.ſcōm exterius eius curant̄ cuꝫ duobus cauterijs
poſitis iter labia ꝛ gingiuas iuxta dentes caninos vt aſcē
dāt hinc ide ad colatoria naſi.Occulta aūt iterius latētia
in partibus alcaiaſin praua ſūt:ꝛ peioꝛa q̄ fiūt in partibus
colatoꝛij:ꝛ adhuc magis q̄ fiūt in vētriculis cerebri:ꝛ i eis
q̄ ſunt ſicut capita mamillaꝝ. Et ex eis q̄daꝫ ſunt recētia:
quibus nō multum ṗterijt tēpus:alia ſunt antiqua croni/
ca.Recentium autem duo ſunt genera curationis.
¶ Primū q̄dē eſt mundificatio:ꝛ ꝑficit̄ cū medicis laua
tiuis debilis abſterſionis:ſicut aqua mellis ꝓprie:ꝛ q̄ hoc
curſu ꝓcedunt.¶ Scōm vero eſt cōſolidatio:ꝛ ſigillatio
coꝝ:ꝛ ꝑficit̄ cum medicinis debilis exiccatiōis.ſicut vn/
guento triharmacon:ꝛ vnguēto de ceruſa cōfoꝛtato cuꝫ
modico myrre ꝛ olibani: ꝛ ſanguis draconis. Cronica aūt
ꝛ putrida vulnera:triplici egent genere curatōis.
¶ Et ṗmū quidem genus eſt mūdificatio coꝝ cuꝫ eo qd̄
eſt mediocris abſterſionis:ſicut vinū:ꝛ ꝓprie mel ꝛ ſimi/
lia.Et quādoq̧ expedit neceſſitas apud multitudineꝫ pu
trefactiōis: vt miſceat̄ cum eis qd̄ eſt ſicut colcothar: aut
vnguentum egyptiacum.Et vrina q̄dem infantium ē mū
dificatiuum bonum.Et nos diximus multa ex eis in capi
tulo de vlceribus aurium ad hec cōferentia.
¶ Secundū vero genus eſt icarnatio vulneris cuꝫ eis q̄
ſunt ſic̄ vnguentū de ceruſa:aut vnguentū triharmacon
aut cōfoꝛtata cum eo qd̄ eſt colcothar modicū ꝛ ſimilia.
¶ Tertiuꝫ vero eſt cōſolidatio vulnerum ꝛ ſigillatio eo/
rum:ꝛ perficitur cū medicinis exiccatiuis nō multe exic/
cationis:ſicut ꝓprie maran factum ex rebus: q̄ ſunt ſicut
olibanum myrra: ſarcocolla ꝛ ſimilia. Et quandoq̧ apud
neceſſitatem miſcetur cum eis qd̄ eſt ſicut ariſtologia ro/
tunda:ꝛ colcothar ꝛ ſimilia.Et pꝛoprie quādo timem⁹ de
futura putrefactōe dicta ſunt in capitulo de vulnerib⁹ au
rium que afferant̄ ad locū hunc. Excepto ꝙ vulnera au/
rium ſiccioꝛi ꝛ acutioꝛi indigent medicamine q̄ȝ vulnera
narium.Et tua eſt diſcernere:ꝛ menſurare iſta.Et confert
cauterium in çubendeg.
¶ Hamec filius Zacharie medicamē bonuꝫ conferens
vulneribus nariuꝫ recentibus ꝛ antiquis: ꝛ fecit hiſpan⁹.
℞.ceruſe:olei ſiſamini: medulle cruris vacce: ꝛ olei amig
dalini dulcis:cere albe:ꝛ gūmi albothin.aā. dragagāti gū
mi arabici.aā.partē.ß. Fiat ex eis gluten cū modico aque
roſate. Et fiat vnguentū cuꝫ ceteris:ꝛ vtere ſuper moꝛbo
cuꝫ licinio de pāno.¶ Si aūt alcaiaſin vulnera occupāt
ꝛ deſcendūt per foꝛamia: vſq̧ ad palatū: ꝛ ad guttur:ſugat
naribus filum vſq̧ dum deſcēdat ad palatū ꝛ trahat̄ per
os:ꝛ ducat̄ filum ſicut ſerra:vſq̧ dū locus ſanguinet̄. De
inde vnge filum cū medicamine:ꝛ hoc fiat omni die vſq̧
dum ſanus fuerit:eſt enim expertum.
¶ Idem.Medicamē conferens fiſtulis in naſo:ꝛ vlceri
bus ſiccis expertum. ℞.cere albe partes.ij. medulle cru/
ris vacce parteꝫ.i.olei camomillini:ſiſamini:olei nardini:
olei de amigdalis dulcib⁹.aā.partē vnam.Fiat vnguētū:
ꝛ miſce cū eis mucillaginis draganti albi:ꝛ mucillagis
heuiſci:ꝛ mucillagis ſemis citonioꝝ:ꝛ pſilij: ꝛ ſemis lini.
aā partis vnius ſextā.Fiat ex eis vnguentū cū pauco cro
co.Et vtere ſic̄ ṗmū:valet ēt ad ſciſſuras labioꝝ.
¶ Idem.Aliud valens ſil̄r. Accipe cere rubee partē vnā
olei roſati:partes.vi.Diſſolue ea ꝛ miſce cuꝫ eis litargiri:
ceruſe:fecis argenti.aā.partis vnius tertiā:fac vnguentū
ꝛ vtere:ꝛ eo ſepe tangat naſum.
¶ Saboꝛ.aliud bonum valens ad ideꝫ. Accipe litargiri:
olei roſati ꝛ olei myrthini.aā.partē vnā:aceti: ꝛ ſucci myr
te.aā.ꝑtem mediā. Cōfice ꝛ vnge bonū eſt ſi deus volue/
rit.Et qn̄q̧ fit ſine aceto :ꝛ pro aceto pone ſuccū myrte: et
quādoq̧ pro aceto vinum.Et eſt bonum.
¶ Halienus vnguentū de floꝛe eris bonum mūdificans
vulnera ſanioſa:ꝛ cōſolidās ipſa. Recipe cere.ʒ.iiij. ꝛ olei
antiq vel facti ex oliuis imaturis.ʒ.xvi. floꝛis eris pulue
riçati ſicut alcohol.ʒ.ij.fiat ex eis vnguentū.Et vtere cuꝫ
licinio.Et quandoq̧ additur vel minuit̄ ex floꝛe eris ſm
quod exigit neceſſitas.
¶ Unguentum ex inuentione nr̄a. Sanās vulnera nari
um:ꝛ vbicunq̧ ſint in coꝛpoꝛe. Accipe lubene:ꝛ triofilon
acetoſi.aā.ʒ.ij. ꝓyce ſuper ea:poſtq̄ȝ fuerint concuſſa:olei
roſati:olei myrthini.aā.ʒ.v.ꝛ dimitte in vaſe lapideo per
dies.vij.Deinde ebulliant ebullitione vna:ꝛ cola.Et cum
cere citrine.ʒ.ij.ꝛ.ß.fiat vnguentuꝫ ex eo in licinio.Et vte
re.ꝛ quandoqꝫ admiſcetur ad omnem.ʒ. iſtius vnguenti
ex floꝛe eris.ʒ.i.
¶ Filius Serapionis.Medicamen cōferens vlceribus
naſi. Recipe ceruſe merdaſengi:ꝛ plumbi aduſti.aā.par/
tes equales:abluant̄ vicibus pluribus:poſtq̄ȝ fuerit trita.
Deinde fac ex eis vnguentū cuꝫ vino: ꝛ oleo myrtino diu
terendo in moꝛtario nūc oleum nūc vinum.aā.paꝝ īfun/
dendo vſqꝫ dum impinguetur:expertum bonum.

¶ De polipo qui fit in naribus.

p Olipus qui fit in naribus durus:ꝛ niger ꝛ nō tra/
ctabilis:ꝛ mollis:ꝛ putridus:ꝛ fetid⁹ foꝛtaſſis nō
ſanat̄.Et qui elongatur ꝛ pendet: ꝛ aliqn̄ egredit̄
extra habens radicem gracilē tenuem: nō nimis ꝓfunda
taꝫ curat̄ icidendo iuxta radicē eius cū foꝛficibus poſtq̄ȝ
apprehendis:ꝛ trahis cum tenaculis:deinde poſt inciſio/
nem cauteriçet̄ ſuper eo qd̄ remanet de radice cuꝫ ferro
ignito:aut cū medicamie acuto.ꝛ hec q̄deꝫ fiant poſt coꝛ/
poris mūdificationē pluries iteratā: ꝛ poſt flobotomiaꝫ.
Et qn̄qꝫ neceſſitas expedit ꝛ fiat cauteriū in çubendeg:ꝛ
ꝓprie apud fluxū reumatis ad ꝑtes nariū. ſic̄ dictū ē i eis
q̄ ſunt de curis catarri ꝛ coꝛiçe.Si aūt polipus deſcēdit ꝑ
foꝛamīa palati ad palatū ꝛ gutt̄ trahat ſil̄r cū tenaculis:ꝛ
incidatur ſecus radicem eius cū foꝛficibus ignitis: ꝛ cure
tur deinde cum medicamine acuto.ſicut iam dixim⁹. Si
auteꝫ eius inciſio nō fuerit facilis ſm modū quē dixim⁹.
tunc accipe duos aut tres pilos caude equi ꝛ toꝛque ſin/
gulum eoꝝ per ſe:deide ex eis retoꝛquēdo fac ſicut filuꝫ
vnum:ꝛ fiant i eo nodi tres vel q̄tuoꝛ:ꝛ mittatur ꝑ nares
cum acu plūbea:ꝛ declinet̄ cū ea ad foꝛamīa palati: ꝛ tra/
hat̄ ꝑ ipm palatū cū facilitate donec filū exeat ꝑ foꝛamīa
palati:ꝛ tūc accipe vtrāqꝫ extremitatē fili:ꝛ duas: ꝛ redu
cas ad modū ſerre vſqꝫ dū tota icidat̄ caro: ꝛ ſi aliqd rēa
neat tūc fiat ſic̄ ſupius dcm̄ ē.Abiecta aūt tota carne poli
pi curet̄ deīde cū vnguēto viridi ꝛ medicaīe icarnatiuo.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-193437-p0193-5
DFG

¶ Plerumq; autem polipus nõ eſt multe additionis: ⁊ curaẽ poſt iciſionez cum medicis acutis: ⁊ alijs ſicut dicemus poſt. Si autem fuerit cãcroſus cura ei⁹ eſt difficil. Curaẽ tamen quãdoq; cũ medicis acutis ⁊ alijs q̃ diximus in capitulo de vlceribus narium: loco aũt narium a polipo perfecte mundificato cureẽ cum vnguento viridi ⁊ vnguento de ceruſa dictis in cura vlcerum.

¶ Diaſcorides. Medicamen auferẽs polipũ narium: et oẽm additionem carnis in eis: ⁊ emoroidas nariũ cancroſas. Accipe ſemen luf: ⁊ tere cũ ſucco maloꝝ granatoꝝ coctoꝝ cum cortice ſua: ⁊ liniaẽ ſuper polipo in circuitu ei⁹. eſt enim medicamẽ bonũ. Uua ẽt luf ⁊ ꝓprie ſucc⁹ ei⁹ idẽ operaẽ: ⁊ ſilr ſuccus radicũ eius: ⁊ ꝓprie lana ex aliquo eorum ĩbibita ⁊ ĩmiſſa naribus. Et eſt expertum.

¶ Galienus. Medicamen ſanãs: ⁊ ꝯſumens oẽs additiones carniũ in naribus cũ leuitate ſine dolore: ⁊ ſanãs vlcera in eis: ⁊ efficit operationem ſuam tẽpore lõgo: quapropter ſine ceſſatione vtẽdum eſt eo. Accipe ex tribus generibus granatoꝝ partes eq̃les: ⁊ tere eas ẜm totalitatẽ eorum: ⁊ extrahe ſuccũ ipſoꝝ ⁊ decoq̃ in eſſentia rob tenuis. Deĩde tere ſubſtantiã granatoꝝ cõtritõe multa vſq; dũ fiat ſicut paſta: ⁊ fac cum ſucco eoꝝ formas ſimiles naſtalibus: ⁊ ĩtromitte ex eis in naſum vnã poſt vnã ꝯtelinien do tamẽ cum ſucco p̃dicto: ⁊ hoc fiat tẽpore extenſo: efficẽ enĩ operationem ſine dolore: ⁊ eſt exptũ. ¶ Quidã vͦo ex experientib⁹ admiſcuerũt cum eis ex trociſcis alcacalon q̃titatẽ ſufficientem ad vigorandũ opationẽ ex ipſis.

¶ Filius Serapiõis. Confectio medicamĩs ꝯſumẽtis polipum: ⁊ omnez carnẽ additam. ℞. ſcorie eris aure. iij. calcanti: aureos. ij. ellebori nigri: aureũ. i. arſenici rubei. ℨ. i. Tere ⁊ fac puluerem: ⁊ ĩſuffla in naſuz: aut confice cuz vino: ⁊ vtere cum licinio.

¶ Idem. Confectio trociſcoꝝ alcadicon: quoꝝ iuuamentum eſt virtuoſum: cõſumunt. n. polipum ⁊ cancruz: ⁊ omnes additiões carnium in omnib⁹ locis. Recipe calcis nõ extincte: arſenici citri. ana. partes. ij. colcothar: floris eris: alumis. añ. partem. i. gallaꝝ chachie: balauſtie. añ. partez. 5. Contere ea in mortario eneo cũ aceto forti ꝯtritõe vltima vſq; ad qnq; dies. deide fiant ex eis trociſci: ⁊ cõſeruẽtur in vaſe vitreo in loco frigido: ⁊ ſicco: diſtẽpera vnũ ex eis cũ vino: ⁊ vtere cum licinio. expertum forte.

¶ De ſternutatione.

Ternutatio eſt in gbuſdam vtilis: in gbuſdã no-
s cina. Utilis poſt maturationez coriçe: ⁊ poſt dige-
ſtionem ſode ⁊ freneſis: ⁊ litargie: ⁊ ſubet: ⁊ ĩterci-
ſiõis memorie: ⁊ epilepſie: ⁊ appoplexie: ⁊ egritudinũ nervorũ: ⁊ ſcotomie: ⁊ facilitat partũ ⁊ expulſionẽ ſecũdine. Ex eis q̃ ſubmouent ſternutatiõem: ⁊ icitant. Alia ſunt q̃ ſumunẽ per os: ſicut cepe acutũ: ⁊ alleum: ⁊ ſinapis: ⁊ vinũ forte: ⁊ acutũ: ⁊ ſimilia. Alia ſunt ab extriſecis ĩcitantia. ſicut radius ſolis vẽtus acutus fum⁹ ⁊ ſilia. Et ex eis eſt approximatio ad iuuenculã: ⁊ heſitatio ⁊ deſideriũ coit⁹. Et alia ſunt odorabilia: ⁊ ĩtrantia narem. ſic roſa ꝓprie odorata. generat enĩ ſternutatõez calefactis: ⁊ folia myrti: cũ aceto: ⁊ ſucc⁹ folioꝝ vitis ĩſtillatus: ⁊ ſilr agreſta: ⁊ ſilr cãphora cum onfancino: ⁊ opio inſufflata in nares. Et nenufar odoratum ⁊ ſolatrũ ſimiliter: ⁊ ſieẽ memithe cum cãphora: ⁊ vapor aceti: ⁊ ſilia. Infrigidatis vero ſternutationem ſtimulantia ſunt meçereon: euforbiũ: elleborus: cõdiſi: piper: oleander: fella animaliũ: caſtoreũ: artanitha: cucumer aſinin⁹: çinçiber: piretrũ: ſanſucus: auricula muris: yreos: nigella infuſa in aceto: pulpa collogntide: baurac: oppoponacum: ſerapinum: aloes: ſufel: gallia: ſinapis: ruta ſilueſtris: ⁊ ſimilia. Compoſita vͦo ĩcitantia ſternutationem plura dicta ſũt in capitulis q̃ p̃ceſſerũt. Nociua vero ſunt ſternutatoria in p̃cipio catarri difficil: ⁊ in egritudinibus catarralib⁹ pectoris: ⁊ pulmonis: ⁊ fauciũ: ⁊ coſtaꝝ: ⁊ ante digõnem ſode ex plenitudine: ⁊ ẽt diuz egritudinũ quaꝝ nominatio p̃ceſſit: ⁊ ante mũdificationem corporis cõem. Sternutatio aũt facta per ſe qñq; fit ꝓpter fortitudinem cerebri vigoroſi ad expellendũ ſupflua: ⁊ eſt ſignificatio laudabil in egritudib⁹ cerebri. Deſperaẽ enĩ de eo qui ſternutare nõ põt in ipſis ẽt medicamibus adhibitis. Et qñq; fit ꝓpter paſſibilitatem cerebri patiẽtis de facili ĩpreſſiões frigoris ⁊ caloris ⁊ ĩpreſſiões redundãtes ex auſtro: ⁊ borea. Quare fit coartatio ⁊ expreſſio ꝓpter ĩpreſſionem ex frigore ⁊ borea: ⁊ expelliẽ mã coartata: aut diſſoluta ⁊ expulſio ꝓpter ĩpreſſionez ex calore ⁊ auſtro expellitur mã diſſoluta. ¶ Sternutationez autem ꝓhibentia ſunt ꝓprie paſſiones animales ſicut gaudiũ ꝓprie: ⁊ ira et ſollicitudies: ⁊ cogitatões ⁊ fricatiões auriũ: ⁊ extremitatum: ⁊ cõtorſio naſi: ⁊ fricatiões gingiuaꝝ: palati: ⁊ lingue: ⁊ oculorum. Et ſi cõtingat ꝓpter ĩcitationẽ factã a calore aut auſtro: ſedant vehemẽtiã eius oleũ roſatum: ⁊ oleum de ſalice: ⁊ ſimilia odorata: ⁊ effuſa in ambabus auriculis ſuper caput ⁊ ſorbitio aq̃ frigide: ⁊ ſuggere eam narib⁹: et lauare faciem cũ ipſa. Si vero ꝯtigat ꝓpter ĩcitationez a frigore ⁊ borea cõferũt ĩfuſiões oleoꝝ calidoꝝ ſine mordicatõe in ambab⁹ auriculis: ⁊ ſup caput: ⁊ ẽt nares: ⁊ ſorbitiones calide: ⁊ balneatões ⁊ odorare camomillaz: ⁊ poma redolentia: ⁊ galliã: ⁊ ſpicã: ⁊ myrrã: ⁊ ambrã: ⁊ oxilon aloes. Et ꝯferũt ẽt odores herbaꝝ q̃ naſcunẽ ĩ mari: ⁊ ſpõgie: ⁊ cõchaꝝ maris: ⁊ lanaꝝ: ⁊ lippoꝝ que ſunt ĩ eis.

¶ Summa octaua de egritudinibus oris ⁊ primo de ſciſſuris labiorum.

Ciſura labiorum quandoq; fit in labio ſuperiori: ⁊ cũ cõitate narium: ⁊ fit poſt coriçam: ⁊ catarrũ ſolitus fluere ad partes illas: q̃re turget naſus: ⁊ labium cũ veſtigijs rubedinis ĩterduz: ⁊ interdũ bothor: ⁊ interdum cũ cruſtis: ⁊ ſciſſuris: ⁊ aſperitate. Et cura eius eſt tres res. ¶ Pria eſt mundificatio ab humore q ſuperabundare videẽ. ¶ Secunda eſt diuertere materiã cum flobotomia ſi peccatus eſt in ſanguine aut cum ventoſis cum ſcarificatione in occipitio: ⁊ in collo: aut cũ cauterio: ĩ çubendeg: ſi neceſſitas expetit: ⁊ quãdoq; fiunt cauteria duo que dixim⁹ in capitulo de vulneribus narium: ⁊ ſunt mirabilis iuuamenti. ¶ Tertia res eſt adeq̃tio loci: ⁊ correctio nocumentoruz: que cadunt in locis ipſis: ⁊ hoc quidem dictũ eſt in capitulo de vlceribus narium. Et quãdoq; fit in labio ſuperiori aut ĩferiori: abſq; cõmunitate aliaꝝ partium: ⁊ ꝓprie ꝓpter contractionem accidentẽ muſculo tranſuerſali ipſius labij: quare accidit ei vt ſcindat labium ſciſſione profundante: ⁊ multiplicatur huiuſmõi apud multiplicationez boree: ⁊ cura eius eſt cũ vnguento de ceruſa: aut oleũ roſatum cum ceruſa: aut litium cum oleo roſato: ⁊ ceruſa: ⁊ alia quoruz rememorabimur poſt. Et ſunt ex hominib⁹ qui incidunt muſculum ipſum ſcõm tranſuerſum ei⁹ profundantes cum ſagitella vſq; dum incidatur ſecundum totalitatez eius. Deinde imponunt puluerem cinamomi: ⁊ gallarum vſq; dũ ſanentur. Et ſunt qui cauteriçant ẜm tranſuerſum eius nũmo aureo ſubtili: deide curãt cũ vnguento de ceruſa: ⁊ alijs ſimilibus.

¶ Demochryt⁹. Medicamẽ exptuz ad ſciſſuras labioꝝ. Accipe furfuris: ⁊ pillorum caudaꝝ equi: partes eq̃les. cõbure ſuper laminam ferream: ⁊ miſce cinerẽ eoꝝ cũ melle: ⁊ vnge locum mane ⁊ ſero: vſq; dum ſanetur.

¶ Cerotum ſanans ſciſſuras labiorum ⁊ eſt expertuz. Accipe glutinis albotim: mellis: maſticis: yſopi humide ana partes equales. Fac ſicut cerotum.

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf
urn:nbn:de:hbz:061:2-193437-p0194-1
DFG